

Nr 26.

*Bevillningsutskottets betänkande i anledning av väckt motion
angående skatteavdragen för representation.*

(2: a avd.)

I en inom riksdagen väckt, till bevillningsutskottet hänvisad motion, I: 92, av herr *Einar Eriksson* har hemställts, »att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla om utredning och förslag rörande frågan om generell skatt på representation samt förslag till bestämmelser om maximering av avdrag för dagtraktamenten».

Beträffande de skäl, som anförts till stöd för det i motionen framställda yrkandet, får utskottet, i den mån redogörelse härför ej lämnas i det följande, hänvisa till motionen.

Syftet med den föreliggande motionen är att erhålla en begränsning av den nuvarande avdragsrätten för dels representationskostnader, dels ock vissa dagtraktamenten.

Enligt 33 § kommunalskattelagen må från intäkt av tjänst avdrag göras för samtliga utgifter, vilka äro att anse som kostnader för fullgörande av tjänsten, såvitt icke för samma kostnader anvisats särskilt anslag, som, på sätt i 32 § 3 mom. nämnda lag är sagt, ej skall upptagas såsom intäkt. I 32 § 3 mom. stadgas att såsom intäkt icke upptages vad av staten anvisats till bestridande av särskilda, med vissa tjänster eller uppdrag förenade kostnader, såsom bl. a. resekostnads- och traktamentsersättning. Vidare sägs i 4 mom. av sistnämnda paragraf, att är vid kommunal eller enskild tjänst anvisad särskild ersättning för vissa med tjänsten förenade kostnader, denna ersättning skall redovisas såsom intäkt.

I anvisningarna till 32 § kommunalskattelagen utvecklas närmare innebörden av dessa bestämmelser. Sålunda sägs i punkt 7), att till ersättning, som anvisats av staten till bestridande av viss med tjänsten förenad kostnad och som följaktligen ej är underkastad skatteplikt, räknas bl. a. bidrag till representationskostnader, som är vissa statens tjänstemän anslaget. I fråga om kommunal eller enskild tjänst sägs i punkt 4) av samma anvisningar, att den anvisade ersättningen skall upptagas såsom intäkt och de omkostnader, som skola därmed bestridas, avföras såsom omkostnader för tjänsten eller uppdraget. Om därvid ersättningen icke förslår till kostnadernas gäldande, får bristen avföras å intäkten av tjänsten i övrigt. Härvid märkes dock, att, om det kan antagas, att den anvisade ersättningen

beräknats med hänsyn till vad som skäligen kan anses normalt åtgå till täckande av de omkostnader, som skola därmed bestridas, större avdrag än som svarar mot den anvisade ersättningen bör medgivas allenast om det visas, att på grund av särskilda förhållanden ersättningen varit otillräcklig för sådana skäligen omkostnader. Å andra sidan torde i dylikt fall ofta kunna antagas, att den anvisade ersättningen i sin helhet åtgått till de omkostnader, för vilka den avsetts, utan att särskild utredning i detta avseende behöver lämnas. Avdrag med samma belopp som den anvisade ersättningen torde i regel böra medgivas i de fall, då ersättningen ej överstiger vad som av staten i motsvarande fall anvisas.

Vad angår inkomst av rörelse stadgas i 29 § 1 mom. kommunalskattelagen, att från bruttointäkten av rörelse avdrag må göras för allt, som är att anse som driftkostnad. Hit räknas bl. a. avlöningar, pensioner, periodiska understöd eller därmed jämförliga periodiska utbetalningar och andra kostnader för personal, som är eller varit anställd i rörelsen.

I den föreliggande motionen har framhållits, att efter den skärpning av skattetrycket, som nu ägt rum, särskild uppmärksamhet borde ägnas åt avdragen för representationskostnader. Enligt gällande bestämmelser vore avdrag medgivet för nödvändiga utgifter för inkomstens förvärvande och bibehållande. Det bleve vid sådant förhållande för taxeringsmyndigheterna i stort sett en omdömesfråga, om avdrag för representationskostnader skulle tillåtas. I många fall torde det i praktiken vara omöjligt för dessa myndigheter att kunna avgöra, i vad mån avdraget vore berättigat eller ej. På grund därav vore det önskvärt, att klarare bestämmelser kunde införas i fråga om avdragsrätten för representationskostnader. Principellt borde bidragen till dessa kostnader kunna jämföras med gåva och alltså ej utgöra för företagen avdragsgill omkostnad. I samband därmed borde även frågan om den skatterättsliga behandlingen av dagtraktamenten upptagas till prövning. Dagtraktamenten, som utginge för täckande av ökade kostnader för inkomstens förvärvande, borde självfallet icke beskattas. En viss maximering borde dock ske, så att icke, för den händelse »skatt på representation» infördes, företagen överförde representationskostnaderna på högt tilltagna dagtraktamenten.

Utskottet. Såsom framgår av den ovan lämnade redogörelsen är enligt nuvarande bestämmelser, vad angår inkomst av tjänst, avdrag medgivet för representationskostnader, i den mån desamma kunna anses utgöra kostnader för fullgörande av tjänsten. Då fråga är om statlig tjänst, för vilken utgått särskilt bidrag till representationskostnader, är detta bidrag icke underkastat skatteplikt. Beträffande inkomst av rörelse gäller, att avdrag för representationskostnader är medgivet, om och i den mån dessa kostnader äro att anse såsom driftkostnader. Med den föreliggande motionen avses bl. a. att erhålla en begränsning av denna avdragsrätt.

Den ifrågakommande avdragsrätten medför otvivelaktigt, såsom i motionen påpekats, en viss risk för missbruk, nämligen så till vida, att även sådana

kostnader, som i själva verket äro att anse såsom personliga levnadskostnader, kunna bliva avdragna vid taxeringen. Att avskaffa denna avdragsrätt torde emellertid vara helt uteslutet. I de fall, då kostnader för representation äro nödvändiga vid fullgörande av tjänst eller vid idkande av rörelse, bör avdrag härför givetvis vara medgivet. Det är dock angeläget, att obehöriga avdrag i detta hänseende i möjligaste mån förhindras. Såvitt utskottet kan finna, läser detta icke kunna ske på annat sätt än att taxeringsmyndigheterna noggrant granska vid taxeringen gjorda avdrag av detta slag. Taxeringsmyndigheterna torde även ha sin uppmärksamhet riktad på sådana avdrag, och myndigheternas praxis är vid tillämpningen mycket restriktiv. Enligt vad för utskottet upplysts eftersträvas jämväl inom näringslivets organisationer att uppnå en begränsning av representationens omfattning. På grund av nu anförda omständigheter finner utskottet ej skäl att tillstyrka bifall till motionen i denna del.

I motionen har vidare framställts önskemål om införande av bestämmelser, varigenom en maximering kunde erhållas av »avdrag för dagtraktementen». Motionären torde därmed närmast åsyfta en rörelseidkares rätt till avdrag för sådana utbetalningar till den hos honom anställda personalen, vilka avse att utgöra täckning för ökade levnadskostnader på grund av resor i tjänsten. Utskottet får i anledning härav framhålla, att utbetalningar av detta slag i beskattningsavseende äro att betrakta såsom en löneförmån för den anställde samt att arbetsgivaren följaktligen — oavsett huruvida desamma kunna antagas ha i sin helhet åtgått till bestridandet av dessa kostnader eller icke — är berättigad till avdrag för desamma vid sin taxering. Däremot bör vid taxeringen av den anställde en prövning äga rum, huruvida de i detta hänseende utgivna beloppen äro större än som kan anses skäligt. Därest så är fallet, blir den anställde, som — såvida han är anställd i kommunal eller enskild tjänst — har att i sin deklaration redovisa hela det uppburna beloppet samt att därifrån göra avdrag för uppkomna merkostnader, beskattad för vad som överstiger skälig merkostnad. Att i lagstiftningsväg söka åstadkomma en ändrad reglering på detta område kan utskottet icke förorda. Utskottet avstyrker fördenskull bifall till motionen jämväl i denna del.

Under åberopande av vad sålunda anförts får utskottet hemställa,

att motionen I: 92 av herr Einar Eriksson angående skatteavdragen för representation icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 11 mars 1948.

På bevillningsutskottets vägnar:

ADOLV OLSSON.

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Wahlmark, Ekman, Velande, Heüman, Wehtje, Franzon, Näsgård, Widner, Einar Eriksson och Petrén samt

från a n d r a kammaren: herrar Olsson i Gävle, Hagberg i Malmö, Björklund, Orgård, Falk, Olson i Göteborg, Sundström, Andersson i Dunker, Swedberg och Larsson i Luttra.

Reservation

av herr *Einar Eriksson*.
